Резюме

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНОТО БЮРО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ В ЕВРОЮСТ ЗА 2025 г.

1. Структура и състав на Националното бюро на Република България в Евроюст (НБРБ)

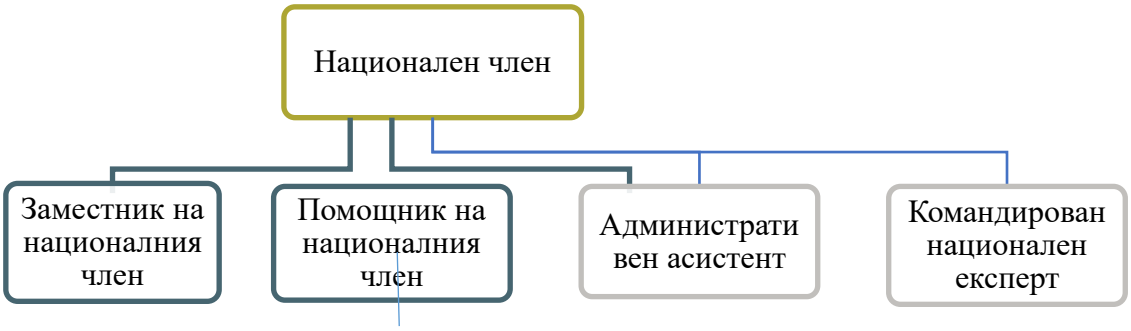

През отчетния период (01.01.2025 г. – 31.12.2025 г.) структурата на НБРБ по щат, съгласно Регламента на Евроюст, предвижда екип от национален представител[1], заместник на националния представител[2], помощник на националния представител[3], командирован национален експерт[4] и административен асистент на бюрото[5].

През 2025 г. по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение в Националното бюро са проведени два стажа на прокурори от СРП.

2. Вътрешна организация на работата на Националното бюро на Република България в Евроюст и отчетност за разпределението на казусите на НБРБ

През 2025 г. постъпилите искания за съдействие, отправени от националните ни власти, значително са се увеличили – с близо 50% на новите регистрирани казуси от Република България по отношение на други държави, в сравнение с 2023 г.

Дейността на НБРБ се извършва при спазване на установените правила и принципи на работа, въведени с утвърдените Вътрешни процедури за спазване на принципите за защита на личните данните на Националното бюро и Вътрешните правила за разпределението на предадената информация от компетентните органи на Република България, включително и тази, съдържащи класифицирана информация, както и информацията, постъпила от Националните бюра на държавите членки (обвързани от Регламент (ЕС) 2018/1727) и на трети страни в Евроюст.

Националното бюро продължава да поддържа отчетност за всички казуси на производство, както и за разпределението на работата по конкретни казуси в НБРБ, което

[1] Считано от 1 май 2023 г., с решение на Пленума на ВСС по Протокол № 5/22.02.2023 г., т.1.3., националният представител от Република България в Евроюст е командирован за срок от 5 години.
[2] За отчетния период няма определен заместник на националния член от Република България в Евроюст.
[3] Считано от 1 май 2023 г., с решение на Пленума на ВСС по Протокол № 5/22.02.2023 г., т.1.4., помощникът на националният представител от Република България в Евроюст е командирован за срок от 5 години.
[4] Считано от 16 май 2023 г., националният експерт е командирован за срок от 3 години.
[5] Считано от 1 април 2023 г., административният асистент на Националното бюро е назначен за срок от 3 години. Договорът е удължен през 2025 г. за период от 3 години.

осигурява възможност, всеки един от членовете на Бюрото да разполага с актуална информация за разпределението на текущите дела и да извършва своевременна проверка по всеки конкретен казус при постъпили спешни молби за съдействие.

Статистиката на бюрото (месечна, 3-месечна, 6-месечна, 9-месечна и годишна) се отчита по установените правила, като в данните се отразяват на регистрираните казуси, участието на членове на НБРБ в координационни центрове, в координационни срещи, както и проведени оперативни срещи с представители на Националните бюра на държавите – членки в Евроюст, и командированите магистрати за връзка от трети страни. (Level 2).

Дейността на Националното бюро продължава да се извършва при спазване на въведения принцип на приоритетно обработване на входящата информация и своевременно обработване на постъпващите искания за съдействие от националните власти, като постъпващите искания от чужди компетентни органи се обработват на принципа на спешността на искането.

В съответствие с чл. 19 от Регламента (2018/1727) за Евроюст[6], продължава изготвянето на ежеседмичен график за дежурства. Дежурствата са едноседмични, като графикът обслужва нуждите на дежурния координационен механизъм на Евроюст, с цел изпълнение на задачите при спешни случаи, постъпили в Евроюст и засягащи България.

Със съдействието на отдел 04 „Международен“ във Върховната касационна прокуратура се извършва постоянна актуализация на списъците с контактни точки и/или кореспонденти по конкретни теми за нуждите на дейността на НБРБ в случай на промяна или при необходимост от определяне на нов експерт.

3. Резултати на НБРБ и тенденции при улесняване на осъществяването на международно сътрудничество по наказателни дела

Съгласно статистиката на Евроюст за 2025 г., Националното бюро на Република България е работило по общо **1028 казуса**, разпределени, както следва:

- ✓ **288 нови казуса**, регистрирани от Националното бюро на България през 2025 г.;
- ✓ **195 стари казуса**, регистрирани от Националното бюро на България, останали от предходни години;
- ✓ **188 нови казуса**, регистрирани от чужди национални бюра по отношение на България през 2025 г.;
- ✓ **357 стари казуса**, регистрирани от чужди национални бюра по отношение на България, останали от предходни години.

Броят на казусите, по които работи Националното бюро през настоящия отчетен период, е с 167 казуса повече в сравнение с предходната 2024 г., когато казусите на производство са общо 861 и с 193 казуса повече спрямо 2023 г., при 835 казуса.

Увеличение се отчита и на регистрираните казуси от чуждите национални бюра по отношение на България. За 2025 г. те са 188, за 2024 г. – 213 и за 2023 г. – 214.

[6] Регламент (ЕС) 2018/1727 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и за замяна и отмяна на Решение 2002/187/ПВР на Съвета.

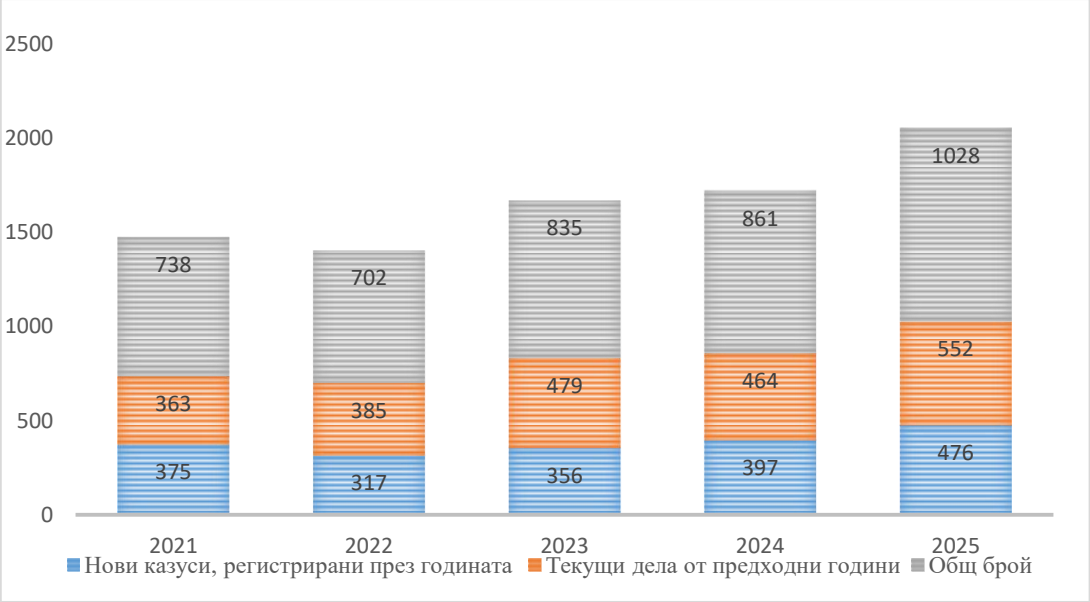

Както и в предходния отчетен период, НБРБ е на 13-о място по натовареност сред останалите бюра на държавите – членки в Евроюст, за изминалата година.

3.1. Казуси, регистрирани по искане на българските власти

По искане на българските власти, през 2025 г. Националното бюро е регистрирало общо 288 казуса. Значително е увеличението им спрямо предходните две години – 184 новорегистрирани казуси по искане на българските компетентни органи през 2024 г. и 142 казуса през 2023 г.

Разпределението на регистрирани в Евроюст от НБРБ казуси, по вид престъпления, е представено в следващата графика.

Следва да се има предвид, че един казус може да се отнася до повече от един вид престъпление, както и видът на престъплението може да се променя с развитието на наказателните производства.

При преглед на откритите двустранни и/или многостранни казуси (открити по отношение на повече от 2 държави), по-голямата част от казусите (281), регистрирани от Националното бюро през отчетния период, са двустранни.

Най-често съдействие през отчетния период е било търсено от:

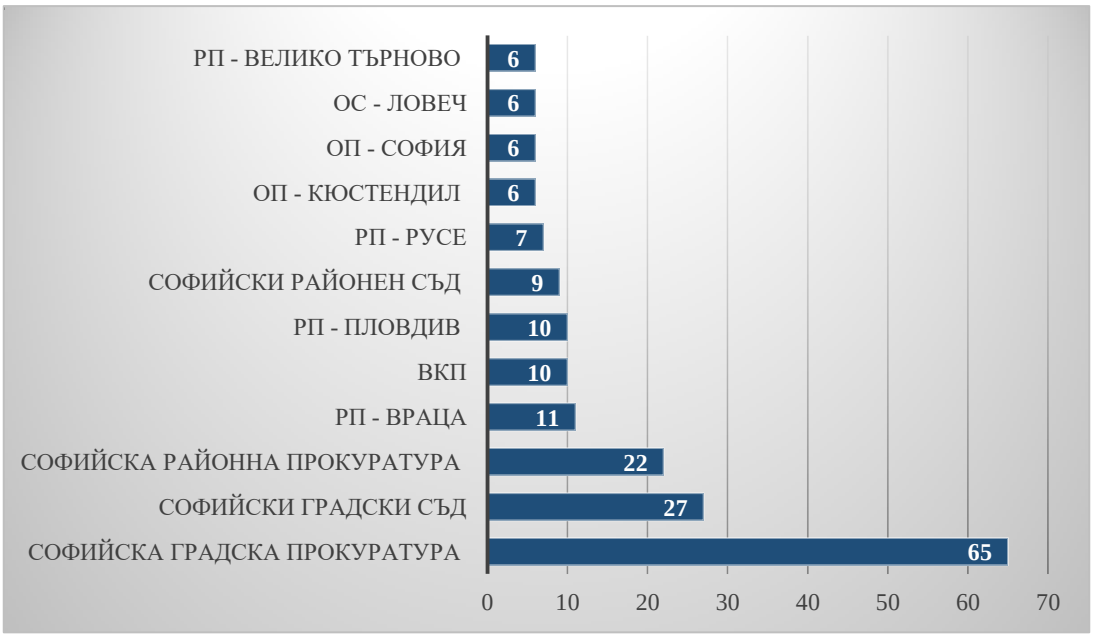

Правните инструменти, при използването на които е потърсено съдействието на НБРБ, като издаваща/молеща страна, се разпределят по следния начин:

Вид правен инструмент и/или особеност при съдебното сътрудничество	Брой
Европейска заповед за разследване (ЕЗР)	**133**
Молба за правна помощ (МПП)	**119**
Европейска заповед за арест (ЕЗА)	**35**
Въпрос на компетентност, *ne bis in idem* и/или трансфер на наказателно производство	**19**
Трансфер на осъдени лица (Рамково решение 2008/909/ПВР)	**6**
Други инструменти и/или въпроси относно съдебното сътрудничество	**3**

В хода на оперативната дейност на Националното бюро се открояват следните тенденции:

- съдействие по вид престъпление – най-често искания за сътрудничество, осъществявано чрез Евроюст, се отправят при провеждани разследвания за измама/мошеничество, следвани от разследвания за дейността на изпиране на пари и ОПГ;
- най-често прилаган правен инструмент е Европейската заповед за разследване;
- динамика на постъпилите искания за съдействие от национални органи – най-много искания за съдействие през 2025 г. са постъпили от Софийската градска прокуратура (65), следвана от Софийския градски съд (27) и Софийската районна прокуратура (22).

3.2. Казуси, регистрирани по искане на чужди власти

През 2025 г. до Националното бюро на България в Евроюст са изпратени 188 искания за оказване на съдействие на чужди компетентни власти. Общо Бюрото е работило по 545 казуса, регистрирани по искане на чужди власти, от които 357 са останалите от предходни години.

Отчита се несъществен ръст в отправените искания за съдействие от чужди компетентни власти, като за сравнение през 2024 г. НБРБ е работило по 513 казуса, от които 211 са новорегистрирани казуси от чужди власти.

Най-често съдействие от чуждите компетентни органи през 2025 г. е търсено от следните държави:

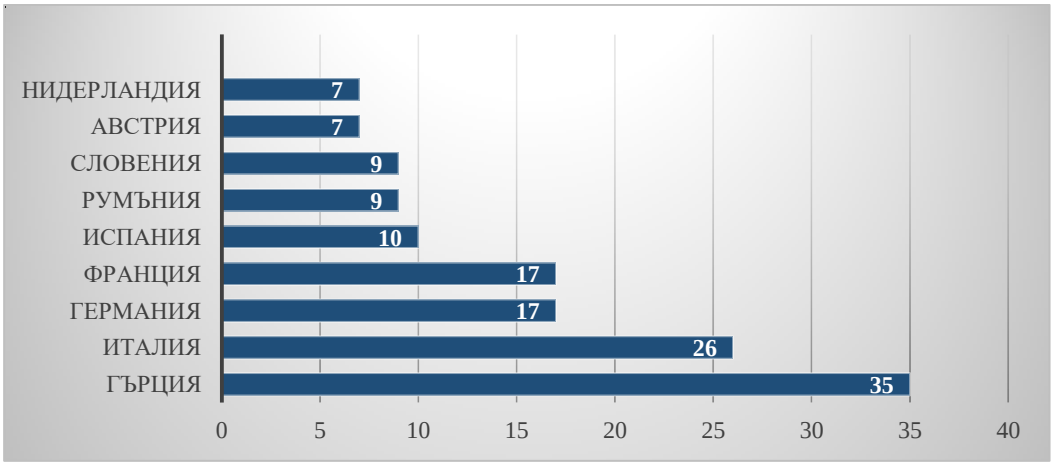

Закритите казуси за 2025 г. са общо 330, от които 177 са закрити по искане на българските власти, а 153 са закритите казуси по искане на чужди власти, като се отчита увеличение спрямо 2024 г., когато са закрити 308 казуса. Спрямо 2023 г. се констатира намаление – 371 закрити казуса.

Закритите казуси, регистрирани от България по отношение на други държавиq през 2025 г. са 177, при 147 през 2024 г. и 139 през 2023 г.

В работата на бюрото и през тази година се следва задължението за активно проследяване на сроковете за изпълнение на исканията на българските власти, като напомняне се изпраща периодично и не се чака постъпване от компетентните прокурори.

От статистиката и анализа на казусите на производство в Националното бюро през отчетния период се потвърждава изводът, че Националното бюро на Република България в Евроюст все повече се разпознава като част от Агенцията и като основен партньор при осъществяване на международното сътрудничество. Анализът на статистическите данни показва, че се разчита на дейността на Бюрото при координацията и сътрудничеството между националните разследващи и прокурорски органи и органите на други държави.

Продължава и подкрепата на националните власти по конкретни дела, като от Бюрото е оказано необходимото съдействие за съдебно сътрудничество с други компетентни органи. В много от случаите е подобрена координацията в разследванията, насочени са искания за съдействие, предоставени са материали по изпълнението.

4. Координационни срещи

През отчетния период Българското бюро и представители на национални ни власти са участвали в общо 21 координационни срещи. От тях 5 са организирани по искане на българското бюро и 16 – по инициатива на други държави. От общо проведените срещи, 7 са проведени дистанционно, чрез видеоконференция, поради спешността на обсъждания въпрос или поради служебна ангажираност на компетентните органи. Най-много – 4 координационни срещи са проведени с компетентните органи на Франция и по 2 срещи – с властите на Румъния и на Чехия.

5. Оперативни срещи (L2)

През 2025 г. са осъществени над 15 срещи от представители на НБРБ, с цел изясняване на конкретни обстоятелства и съгласуване на последващи действия по конкретни казуси. При проведените срещи често се обсъждат и особеностите в

националните правни законодателства и тяхното прилагане. В резултат на преките контакти с представители на другите национални бюра в Евроюст, се отчита засилване на сътрудничеството, като се затвърждава и създаденото доверие между тях.

6. Координационни центрове

През отчетния период Бюрото е участвало в 3 координационни центъра – два организирани от чужди държави (един от тях по инициатива на Република Литва и един по инициатива на кралство Испания) и един организиран от България. Това е първият координационен център, организиран от България за периода от 2022 г., като този вид подкрепа от Евроюст се отчита като недостатъчно позната за компетентните ни власти.

7. Съвместни екипи за разследване (СЕР)

През 2025 г. Бюрото е съдействало за сключване на 5 нови споразумения за съвместни екипи за разследване, по инициатива на българските власти, с Румъния, Обединеното кралство, Унгария, Испания и Румъния, Полша, Унгария и Молдова. Констатира се активност от страна на българските власти, като 3 от сключените съвместни екипи за разследване през годината са по инициатива на Бюрото.

В един от новосъздадените СЕР участва и Европол, с цел подпомагане на оперативните дейности по разследването.

Бюрото е съдействало за удължаването на 2 съвместни екипа за разследване, чиято дейност продължава от минали години и е идентифицирана необходимост от удължаване, с цел съвместни действия и повишена ефективност на съдебното сътрудничество.

8. Сътрудничество с Европол

Провеждани са регулярни срещи със задграничните представители на Министерството на вътрешните работи (МВР) в Българското бюро за връзка в Европол в гр. Хага, Кралство Нидерландия. Установено е отлично сътрудничество с Европол, като един от факторите, повишаващи ефективността на оперативната и стратегическата работа на Националното бюро. Представители на Европол са включени и в дейността на организирания координационен център за подкрепа на българските власти в деня на реализацията, като е заявено желание за запазване на отличните работни и колегиални отношения, както и за разширяване на сътрудничеството по теми от общ интерес.

9. Затруднения в оперативната дейност на НБРБ и предприети мерки

9.1. В комуникацията и кореспонденцията с националните власти

- Продължава неритмичното постъпване на информация от окръжните прокуратури, СГП и съдилищата за получените от тях материали и за етапа на изпълнение на отправените искания за съдействие от чужди компетентни органи.
- Не се получава своевременно отговор от националните власти относно становището им, дали след запознаване с получените материали по изпълнение на техните искания, казусите може да бъдат закрити деловодно в Евроюст, като често се налага да бъдат изпращани писма с допълнително запитване.
- Не се потвърждава получаването на електронните писма и приложенията към тях от деловодствата на съответните прокуратури/съдилища.
- Получава се информация, която съдържа лични данни и оперативна информация, като следва да се установи практика, тази информация да се изпраща в съответни приложения, прикачени към имейла.
- Полученото искане за съдействие невинаги е окомплектовано с необходимите документи, което налага провеждане на допълнителна кореспонденция, с оглед оказване на необходимото съдействие.
- При изпращане на конкретни разяснения от Бюрото за допълване или коригиране на изпратените искания за съдействие, се отчитат продължителни периоди от

време, без получаване на необходимата информация. Пред завеждането на тези искания в „чакащи регистрация казуси“ се налага да се изпращат допълнителни писма със съответното запитване.

9.2. Предприети мерки

➢ Утвърдена е практиката във всяко електронно писмо задължително да се изисква потвърждаване на получаването на писмото и приложенията.

➢ Наложена е практиката за осъществяване на пряка комуникация с органите, за изискване на необходимата информация.

10. Резултати от изпълнение на стратегическата дейност на Националното бюро на Република България в Евроюст

И през изминалата година се полагат усилия за оптимално предоставяне на Прокуратурата на Република България на своевременна, подробна и обективна информация относно всички нови дейности и инициативи на Евроюст, както и актуална информация относно въпроси от общ интерес, станали известни във връзка с работата на Агенцията. Предоставен е и актуализиран въпросник относно прилагане на принципа на особеността при издаване и изпълнение на Европейска заповед за арест.

От Националното бюрото е изготвен доклад относно проучване на правната уредба в държавите – членки на Европейския съюз, във връзка с отнемането на средствата и облагите от престъпление от трети лица. Докладът е изготвен по искане на отдел 04 „Международен“ във ВКП.

Националният член на Бюрото активно участва в работните заседания на Колегията на Евроюст при приемане на стратегически документи и решения на Колегията. Наред с другите национални членове, той участва и в процеса на изготвянето на Оценката на прилагането и въздействието на Регламент (ЕС) 2018/1727 от 14 ноември 2018 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) и на ефективността и ефикасността на Евроюст и неговите работни практики.

През 2025 г. от Евроюст е организирано посещение за журналисти, с цел запознаване с дейността на Евроюст като агенция. За участие в първото издание са избрани пет Национални бюра в Евроюст (Германия, Италия, Литва и Швеция, сред които и Националното ни бюро).

11. Изпълнение на доброволни молби за сътрудничество/съдействие от Националното бюро

Сътрудничеството между държавите – членки на ЕС, чрез националните бюра в Евроюст често включва и получаване на запитвания, оправяни на принципа на „доброволно сътрудничество“, с които се изисква предоставяне на информация, добри практики, актуално състояние на законодателството по конкретни теми. Молбите и запитванията постъпват както чрез националните бюра от компетентните органи на дадена държава, така и от отдел „Аналитичен“ в Евроюст, а и от други структури на администрацията на Агенцията.

През изминалата година НБРБ е отговорило на всички постъпили в НБРБ молби[7]. Отговорите по някои от тях налагат консултации с националните ни власти и съгласуване

[7] По следните теми: Достъп до националните системи за управление на дела/казуси; Прилагане на Регламента за взаимното признаване на заповеди за замразяване и конфискация; Правни разпоредби за назначаване на национални членове или прокурори за връзка към Евроюст; Въпроси, свързани с национална Служба за възстановяване на активи; Офис на главния прокурор и компетентности; Сътрудничество с Руската федерация в контекста на исканията за екстрадиция; Електронно предаване на искания за взаимна правна помощ; Съдебни решения и/или литература относно трафик на хора за принудителна престъпност/експлоатация на престъпни дейности; Правни разпоредби, сравними с австрийския Закон за забрана на националсоциализма от 1947 г.; Връзки между екстрадиционни и конфискационни заповеди; Въпросник относно минималната възраст за наказателна отговорност; Признаване на мандата в Евроюст в националните правни системи; Сътрудничество с Телеграм; Използване на подслушвания от наказателни производства от Службата за защита на конкуренцията; Статутът на съдиите и прокурорите, техните условия на труд; Използване на

на информацията, която следва да бъде предоставена. Най-често тези теми целят хармонизиране на практиките, споделяне на установени добри такива, идентифициране на проблеми и предоставяне на алтернативни решения в различните държави – членки на ЕС.

12. Дейности на членовете на НБРБ, свързани с осъществяването на дейността на Евроюст

С оглед утвърждаване на изградения авторитет на Националното бюро на Република България сред колегите и администрацията на Агенцията, наред с основната оперативна работа по разпределените казуси, и през 2025 г. продължава активното участие на членовете на Бюрото в различни дейности и инициативи на Евроюст. Това допринася за по-добра ефективност в работата по конкретни казуси, предвид по-доброто познаване на дейности/активности на Агенцията, и възможността за тяхното прилагане при оказване на съдействие на националните ни власти.

Отчита се и продължаващото отлично сътрудничество и подкрепа от ръководството на Евроюст и администрацията в осъществяване на ежедневната работа, както и при разрешаване на възникнали конкретни въпроси и искания от наша страна.

Дейност на националния член за Република България в Евроюст

През 2025 г. националният член на Бюрото е участвал в процедурата за избор в Колегията на Евроюст, в качеството на член на Работната група към Колегията. Продължава членството в работната група в Евроюст, посветена на Инструменти за съдебно сътрудничество. Участвал е и в работата на подгрупа „Съвместни екипи за разследване“, както и в оценяването на подадените заявленията за получаване на финансиране от Евроюст за дейности и оборудване при осъществяване на дейността на Съвместните екипи за разследване, за допустимите заявления за финансиране на CEP, за заявленията за спешно финансиране.

Националният член е участвал: във втория Симпозиум за защита на правата на жертвите в Европа; в съвместния семинар относно Втория допълнителен протокол към Конвенцията; в 19-ото заседание на Консултативния форум на главните прокурори и директорите на прокуратури на държавите – членки на ЕС; в 21-вата годишна среща на Секретариата за Съвместни екипи за разследване; в среща относно пакета за електронни доказателства: обмен между държавите членки, доставчиците на услуги и Евроюст относно техните роли и отговорности; в среща на Съдебната фокус група по изпиране на пари и възстановяване на активи. Участвал е като лектор в обучение на Камарата на следователите в България.

Дейност на помощника на националния член за Република България в Евроюст

Помощникът на националния член е член към работната група в Евроюст, посветена на противодействието на киберпрестъпността, както и на подгрупа „SIRIUS“, участвайки активно в организираните срещи. Участвал е в семинар по наказателно право, киберпрестъпност и електронни доказателства, организиран от Европейската мрежа за съдебно обучение, както и като лектор в езиково обучение, организирано от Европейската съдебна мрежа.

През отчетния период *административният асистент* на Бюрото е изготвил проекти на доклади, информационни бележки и преводи по значими теми, които представляват интерес за националните власти, и относно най-новите събития в Агенцията. Всички допълнителни дейности и участия[8] на административния асистент предварително са съгласувани с Националния член от Република България в Евроюст.

заместители при контролирани доставки; Искания и МПП от Сирия; Награждаване/предоставяне на стимули на лицата, подали сигнали за нередности.

[8] Участие в оценяване на подадени заявленията за получаване на финансиране за дейности и оборудване при изпълнение на Съвместни екипи за разследване; осигуряване на симултанен превод по време на Консултативния форум

13. Приоритети в дейността на Националното бюро на Република България

➢ Запазване на достигнатото високо ниво на международноправното сътрудничество и на взаимодействието с националните власти.

➢ Повишаване на осведомеността на националните власти относно работата на Евроюст чрез популяризиране на наличните услуги и добавената стойност на Агенцията в оперативната работа на заинтересованите страни, като особено внимание следва да се обърне на възможностите за организиране на координационни центрове, както и на възможностите за финансиране на Съвместни екипи за разследване.

➢ Активно включване на членовете на НБРБ в дейността на Агенцията и осъществяване на междуинституционалното сътрудничество от Евроюст.

Планирани мерки за постигането им

➢ Организиране на срещи с членовете на Националната прокурорска мрежа за международно правно сътрудничество в Република България за обсъждане на възможности за подкрепа и повишаване на активността на българските магистрати за използване на възможностите и утвърдените канали за международно сътрудничество.

➢ Организиране на стажантски програми по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение (EMCO).

➢ Инициране на въвеждането на програма за организирани посещения на български магистрати в Евроюст.

2025 г. за и.ф. главен прокурор на Република България; участие в работна група в Евроюст, насочена към проучване на възможностите за въвеждане и използване на изкуствен интелект в оперативната и административната ѝ дейност, включително при подпомагане на националните компетентни органи